

ПРОЦЕСНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ СТРЕС-ТЕСТУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

УДК 368.03:005.935.33

Ачкасова С.А.

*інженер кафедри управління фінансовими послугами,
Харківський національний економічний університет*

Глобалізація економічних процесів, багатогранні ризики, зумовлені нестабільністю на фінансових ринках, загострення конкуренції на ринку фінансових послуг, зокрема страхового ринку, роблять проблематику ефективного ризик-менеджменту страхових компаній особливо актуальною.

Невід'ємною частиною ризик-менеджменту страхових компаній, стало стрес-тестування. В Україні на даний момент практика застосування цього інструменту незначна. Основною проблемою для впровадження стрес-тестування діяльності страхових компаній в Україні є те, що досі не сформовано певного порядку його проведення. „Методичні рекомендації щодо загальних підходів до застосування страховиками стрес-тестів”[1] носять рекомендаційний характер.

Метою дослідження є визначення технології проведення стрес-тестування діяльності страхової компанії.

Система ризик-менеджменту страхових компаній представлена сукупністю заходів з ідентифікації, оцінювання, нейтралізації та контролю. Оскільки стрес-тести можуть бути однофакторними та багатфакторними при загальній їх концепції як подій з низькою ймовірністю, складно застосувати вибір ключового індикатора ризику (російська банківська практика вказує на кілька таких індикаторів: кредитний ризик, зміна процентних ставок, курсу валют, цін на нафту) [2]. Тому потрібен імовірнісний сценарій сполучуваності таких подій: як ринку фінансових послуг, так і інших ринків і макроекономічних процесів.

Застосування реінжинірингу бізнес-процесів здатне підвищити варіативність оцінювання, знизити суб'єктивізм, скоротити витрати й здійснити актуалізацію параметрів стрес-тестів.

Частіше за все у зв'язку з реінжинірингом бізнес-процесів використовують методи стандарту IDEF0, що базується на технології

структурного аналізу та проектування SADT. Особливостями цього стандарту є можливість наочно відобразити послідовність виконання будь-якого процесу, у тому числі, й технологію проведення стрес-тестування.

Метою моделювання досліджуваного процесу є ідентифікація поточних проблем та визначення технології проведення стрес-тестування діяльності страхової компанії

Рис. 1. Контекстна діаграма процесу проведення стрес-тестування діяльності страхової компанії

Як видно з рис. 1, для побудованої контекстної діаграми вхід, вихід, механізм та управління наступні:

1) вхідна інформація – дані фінансової звітності страхової компанії та характеристика зовнішнього середовища;

2) вихідна інформація – звіт по результатам проведеного стрес-тестування;

3) управління – наказ керівництва страхової компанії, загальна стратегія страхової компанії та нормативно правова база;

4) механізм – актуарії та програмне забезпечення.

Декомпозиція контекстної діаграми (блок A0) представлена відокремленням таких блоків, як: визначити перевищення фактичного запасу платоспроможності над нормативним (блок A1), ідентифікувати

ризиків (блок А2), оцінити вплив ризиків на діяльність страхової компанії (блок А3) та сформулювати звіт за результатами проведеного стрес-тестування.

Таким чином, запропонована технологія проведення стрес-тестування допоможе працівникам страхової компанії ідентифікувати проблеми при процедурі проведення стрес-тестування, визначити оперативні та тактичні заходи по попередженню, нейтралізації та мінімізації ризиків. Даний підхід забезпечує виконання вимог Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України, зокрема особливостей пруденційного нагляду за страховою діяльністю. Тому саме питання ефективного державного регулювання, забезпечення нагляду в сфері страхування з урахуванням міжнародних принципів та стандартів, рекомендованих Міжнародною асоціацією органів нагляду за страховою діяльністю є предметом подальшого дослідження.

Література.

1. Методичні рекомендації щодо загальних підходів до застосування страховиками стрес-тестів: Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 05.12.2006 № 6496 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dfp.gov.ua>

2. Внукова Н. Н. Используют ли страховщики опыт банков при стресс-тестировании // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.banksinfo.kiev.ua/news?id=404>

3. Рекомендації щодо аналізу діяльності страховиків: Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 17.03.2005 № 3755 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dfp.gov.ua>

4. Долгополова О.О., Улановська М.В. Фінансовий контроль страхових компаній / Долгополова О.О., Улановська М.В. // Збірник наукових праць Харківського регіонального інституту державного управління при Президенті України „Державне будівництво”: Електронне наукове видання Хар РІ НАДУ. – №1/2008. Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>